

«ԱԶԴԱԿ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ ՇԱՀԱՆ ԳԱՆԹԱՀԱՐԵԱՆ

Posted on February 6, 2010 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Հարցերը առաջադրեց՝ Համո Մոսկոֆեան, Պեյրուօ, Լիբանան, 6 Փետրուար 2010

Հ.1. Պրն. Գանթահարեան, կարո՞ղ եք ներկայացնել «Ազդակ» օրաթերթի անցեալն ու ներկան՝ Լիբանանի հայկական գաղթօջախին եւ Սփիւռքի մէջ:

Պ.1.-Նախ պէտք է ըսել, որ «Ազդակ»ը աւելի քան 80ամեայ աւանդութիւն ունի եւ անոր այսօրուան իրավիճակին իրականացումը կը պարտինք, իրերայաջորդ տնօրէններուն, խմբագիրներուն եւ ընդհանրապէս անձնակազմերուն նուիրական աշխատանքին:

«Ազդակ»ը Դաշնակցութեան Լիբանանի պաշտօնաթերթն է, միաժամանակ նաեւ առաջին հերթին ամբողջ գաղութին թերթն է: Այս երկու հանգամանքները որեւէ ձեւով իրար չեն հակասած, այլ որոշակի առումով փոխլրացուցած են իրար: Ի հարկէ առաջնորդող խմբագրականներն ու յօդուածները կը հետեւին Դաշնակցութեան քաղաքական ուղեգիծին թէ՛ համահայկական, թէ՛ հայաստանեան եւ թէ լիբանանեան ուղղութիւններով, բայց այս մէկը չ'արգելակեր, որ քաղաքական տարբեր հայեացքներու շրջանակներ թէ աշխատակիցներ իրենց առջեւ բաց գտնեն թերթին սիւնակները:

Հարցերը առաջադրեց՝ Համո Մոսկոֆեան, Պեյրուօ, Լիբանան, 6 Փետրուար 2010

Հ.1. Պրն. Գանթահարեան, կարո՞ղ եք ներկայացնել «Ազդակ» օրաթերթի անցեալն ու ներկան՝ Լիբանանի հայկական գաղթօջախին եւ Սփիւռքի մէջ:

Պ.1.-Նախ պէտք է ըսել, որ «Ազդակ»ը աւելի քան 80ամեայ աւանդութիւն ունի եւ անոր այսօրուան իրավիճակին իրականացումը կը պարտինք, իրերայաջորդ տնօրէններուն, խմբագիրներուն եւ ընդհանրապէս անձնակազմերուն նուիրական աշխատանքին:

«Ազդակ»ը Դաշնակցութեան Լիբանանի պաշտօնաթերթն է, միաժամանակ նաեւ առաջին հերթին ամբողջ գաղութին թերթն է: Այս երկու հանգամանքները որեւէ ձեւով իրար չեն հակասած, այլ որոշակի առումով փոխլրացուցած են իրար: Ի հարկէ առաջնորդող խմբագրականներն ու յօդուածները կը հետեւին Դաշնակցութեան քաղաքական ուղեգիծին թէ՛ համահայկական, թէ՛ հայաստանեան եւ թէ լիբանանեան ուղղութիւններով, բայց այս մէկը չ'արգելակեր, որ քաղաքական տարբեր հայեացքներու շրջանակներ թէ աշխատակիցներ իրենց առջեւ բաց գտնեն թերթին սիւնակները:

«Ազդակ»ի համասփիւռքայնացման գլխաւոր միջոցը հասկնալիօրէն «Ազդակ»ի կայքէջն է, որուն հասանելիութեան եւ տարածման նուաճումը տարողութեան ձեւաւորման մէջ մեծ է դերը լիբանանահայ սփիւռքին: Լիբանանահայ սփիւռքը գաղութին հետ իր կապը պահելու միջոցներէն մէկը կը նկատէ «Ազդակ»ի կայքէջը, որ այսպիսով դարձած է նաեւ Սփիւռքէն դէպի գաղութ նայող պատուհան մը: Եւ փոխադարձաբար անշուշտ:

Կը խորհիմ նաեւ որ արծարծուած թեմաներու ոչ զուտ գաղութային կամ տեղայնացուած ըլլալը օգնած է այս հանգամանքի ձեւաւորման եւ կայացման գործին:

Փաստորեն «Ազդակ»ի աշխատակիցները այսօր ինչպես Հայաստանն էլ նաև սփիւռքեան զանազան շրջաններն են:

Հ.2. Ի՞նչպիսին են Ձեր յարաբերությունները լիբանանահայ եւ Մայր Հայրենիքի զանգուածային լրատուութեան միջոցներուն հետ, ինչպես համագաղութային, այնպես ալ համահայկական հարցերու մէջ համագործակցութեան եւ հանդուրժողական ոգիի եւ ուղիներու մէջ:

Պ.2.-Խորապէս կը հաւատամ, որ քաղաքական հայեացքներու տարբերութիւնը որեւէ ձեւով պետք չէ արգելակէ մամլոյ կամ առ հասարակ լրատուադաշտի հարթութեան վրայ համագործակցութիւնը: Հասարակաց մտածողութիւնը շատ ակտիւն է քան հակասութիւնները յատկապէս համահայկական խնդիրներու պարագային:

Ընդհանրապէս համաշխարհային լրատուադաշտի ներկայ բաց համակարգին մէջ հատուածայնութիւնը ժամանակակից խաղի կանոններով ղեկավարուող դրոյթ չէ ամենեւին: Բաց հաղորդակցութիւնը, այլակարծութիւնը, բազմակարծութիւնը կարելոյ են քննական մտածողութեան զարգացման համար, առանց որուն մամուլը յատկապէս այսօրուան հասկացողութեամբ իր դերն է առաքելութենէն հեռու կը մնայ:

«Ազդակ»ի կազմակերպած մամլոյ լսարաններուն կը մասնակցին լիբանանահայ զանգուածային լրատուամիջոցներու թե՛ յարանուանական եւ թե՛ կուսակացական-միութենական բոլոր ներկայացուցիչները: Բոլորը կը հրաւիրուին միասին քննարկելու հայ մամուլին առջեւ ծառացող խնդիրները: Ըսի արդէն որ հազուագիւտ են այն աշխատակցութիւնները, կամ յօդուածները, որոնք տեղ չեն գտներ մեր թերթի էջերուն մէջ:

Նախապէս յայտարարուած է արդէն որ մեր էջերուն մէջ բացառուած է անձնական վիրաւորանքը, հայիոյախօսութիւնը: Այլապէս, մանաւանդ կառուցողական եւ շինիչ քննադատութիւնները քաջալերուած են: «Ազդակ» չէ վարանած տպելու անգամ իրեն հասցէին կատարուած ամենախիստ քննադատական նամակները:

Տարբեր առիթներով, բացի լսարաններէն կազմակերպուած են «Արարատ»ի եւ «Չարթօնք»ի հետ միացեալ ձեռնարկներ, դասախօսական երեկոներ: Եղած է նաև երեք թերթերու միացեալ հրատարակութիւն: Երեք թերթերու գլխաւոր խմբագրիները տարբեր առիթներով հանրութեան ներկայացած են միասին քննարկելու համահայկական հարցեր: Այլապէս մնայուն խորհրդակցութիւններ տեղի կ'ունենան առ հասարակ հայկական մամուլի կապուած հարցերուն շուրջ:

Հայաստանի հետ համագործակցութեան բաժինը բաւարար չէ: Հակառակ անոր որ մնայուն աշխատակիցներ ունինք Հայաստանի մէջ, որոնք ամենառարկայական եւ վերլուծական հետեւողական յօդուածներով հանդէս կու գան «Ազդակ»ի էջերուն մէջ, այսուհանդերձ հայաստանեան լրատուադաշտի կամ մամլոյ գործիչներու հետ մեր կապերը մնայուն բնոյթ չունին եւ պարագայական են: Բայց համագործակցութիւնը անշուշտ երկկողմանիօրէն պետք է զարգանայ: Մինչ այժմ չէ ձեւաւորուած այն

մեքենականութիւնը, որ պիտի համխմբեր թե՛ Հայաստանի եւ թե՛ Սփիւռքի մամուլը պատասխանատուները եւ հաստատութեան տարազին տակ աշխատեր: Կարճ բանաձեւումով՝ Հայաստանի ժուրնալիստների միութիւնը պետք է վերածուի համահայկական ժուրնալիստներու միութեան, որուն պետք է ներառուին նաեւ սփիւռքահայ լրագրողները:

Հ.3. Ի՞նչպէս կը տեսնեք Հայ եւ մանաւանդ Սփյուռքահայ մամուլին դերը Արեւմտահայերէնի պահպանման եւ յարատեւման մէջ, որպէս կապի եւ հաղորդակցութեան միջոց:

Պ.3.-Արեւմտահայերէնի ոչ թէ զարգացման այլ՝ իրատեսական ըլլալու համար պահպանման խնդիր կայ: Սփիւռքի ուժերը կը թուին անբաւարար ըլլալ այս աշխատանքին մէջ: Լեզուն հաղորդակցութեան միջոց ըլլալով, առօրեայ օգտագործման հրամայական ունի: Միայն այդպիսով է որ լեզուն կը նորացուի նոր ըսելաձեւերով, նոր բառակերտումներով: Մէկ խօսքով ինքնանորոգմամբ: Առօրեայ օգտագործումի նուազումը հզօր ձեւով կ'ազդէ լեզուի զարգացման գործընթացին ի հարկէ բացասական առումով:

Պետք է այսօրուան դրութեամբ առարկայական ուսումնասիրութիւն պատրաստել, որ սփիւռքեան քանի՞ գաղութի մէջ գրական արեւմտահայերէնը կ'օգտագործուի առօրեայ հասկացողութեամբ: Պետական նեցուկի խնդիր կայ նաեւ այս պարագային՝ լեզուն առաջին հերթին պահպանելու: Կրնայ ըսածս լաւ չընկալուիլ, բայց պայմանները կը նախանշեն, որ արեւմտահայերէնը գրաբարացումի ճամբին կանգնած է արդէն:

Մամուլը միայն մէկ մասը կրնայ ըլլալ համապարփակ ծրագրի մը, որ ուղղակի փրկութեան աշխատանքի համազօր տարողութիւն կ'ենթադրէ: Արեւմտահայերէնով լոյս տեսնող մամուլի թե՛ տպագիր եւ թե՛ էլեկտրոնային տարբերակները պարագայէս պետք է առաւել հասանելի դարձնել նպաստած ըլլալու համար այս հիմնահարցին: Թէեւ հարցերը փոխկապակցուած են, խմբագրակազմի մարդուժը նախ ի՞նք պետք է տիրապետած ըլլայ արեւմտահայերէնին: Եւ այդ մարդուժի պատրաստութեան աշխատանքի բացակայութիւնն է հիմնական դժուարութիւնը:

Հ.4. Ի՞նչ է Ձեր պատգամը եւ ծրագիրները որպէս խմբագրապետ:

Պ.4.-Իբրեւ անմիջական իրականացուելիք առաջադրանք կը խորհիմ, որ անյապաղ անհրաժեշտութիւնը կայ համահայկական տեղեկատուական խորհուրդի ձեւաւորման, ուր ներառուին թե՛ հայաստանեան եւ թե՛ Սփիւռքեան լրատուադաշտերու պատասխանատուներ: Հայկական աշխարհը լրագրողական հարթութեան վրայ պետք է կառուցակարգել:

